

När huvudmannen avlider

För dig som är god man eller förvaltare

Om huvudmannen ligger för döden, ta kontakt med eventuella anhöriga. Gör det även om huvudmannen och de anhöriga inte har haft någon kontakt med varandra, just för att undvika svåra situationer efteråt.

Är du som god man eller förvaltare den som först får reda på att huvudmannen avlidit ska du så fort som möjligt meddela överförmyndaren. Det är inte din uppgift som god man eller förvaltare att meddela eventuella anhöriga. Men är du den som har kontakt med anhöriga finns det inget som hindrar att du meddelar dem. I annat fall meddelar läkare, äldreboendet, polis eller den myndighet som fastställt dödsfallet.

Sluträkning

Juridiskt upphör god manskapet/förvaltarskapet när huvudmannen avlider. I praktiken betyder det att du inte längre får göra rättshandlingar, exempelvis betala räkningar eller köpa gravsten.

Vad som återstår att göra i rollen som god man eller förvaltare är att inom en månad efter dödsfallet lämna en sluträkning till överförmyndaren. Sluträkning är en sammanställning av tillgångar, inkomster och utgifter under året fram till dödsdatum. Skicka med bilagor som styrker de viktigaste uppgifterna i blanketten, exempelvis kopior av saldobesked, avier för hyra och vårdavgift. Blankett för sluträkning är densamma som för årsredovisningar och finns hos överförmyndaren.

Kom ihåg! Spara kvitton, verifikationer och annat underlag till din redovisning. Om din huvudman anser att du har orsakat ekonomisk skada under din tid som ställföreträdare kan han eller hon begära skadestånd upp till tre år efter att uppdraget avslutades. Därför bör du spara underlaget i tre år. Du bör dock känna till att domstol kan utreda ett ställföreträdarskap upp till tio år efter att uppdraget avslutades om det finns misstanke om bedrägeri. Efter tio år preskriberas den möjligheten.

Ditt arvode

I samband med sluträkning beslutar överförmyndaren om ditt arvode. Detta betalas av dödsboet.

Dödsbodelägare – anhöriga eller allmänna arvsfonden

Om du har saker eller dokument som tillhör den avlidna huvudmannen, ska de så fort som möjligt överlämnas till dödsbodelägarna, alltså de som ärver efter huvudmannen. Det gäller dock inte kvitton och verifikationer till redovisningen för sluträkningen. De ska du behålla i tre år, alternativt tio år som är preskriptionstiden för att väcka talan vid misstanke om brott. Därefter kan verifikationerna lämnas över till dödsboet.

Eftersom ditt uppdrag upphör från dödsdagen har du ingen skyldighet att ordna med bouppteckning och begravning. Det ansvarar dödsbodelägarna för, alternativt socialtjänsten om det inte finns några anhöriga.

I praktiken brukar det ändå vara den före detta gode mannen eller förvaltaren som tar den första kontakten med en begravningsbyrå. Det gäller särskilt om du vet att det inte finns några anhöriga.

Om det inte finns anhöriga, släktingar eller testamente kontaktar begravningsbyrån Allmänna arvsfonden som då blir ensam dödsbodelägare.

Om Allmänna arvsfonden blir dödsbodelägare utser de ofta en god man för att ta hand om praktiska frågor som begravning. Den personen kan ofta vara den som tidigare var god man eller förvaltare. Det blir i så fall en överenskommelse mellan den före detta gode mannen/förvaltaren och Allmänna arvsfonden.

Om huvudmannen saknade pengar som täcker begravning tar begravningsbyrån kontakt med socialtjänsten som gör en dödsboanmälan och tar hand om begravningen. (Se vidare socialtjänstens faktablad om dödsbo.)

Efterforskning av anhöriga

Det är inte din uppgift att göra någon omfattande forskning efter eventuella anhöriga men ett enkelt sätt att ta reda på om det finns släktingar är att ringa skatteverket. Uppgifter kring anhöriga kan också finnas i en bouppteckning efter en tidigare avliden maka/maka. Den bouppteckningen finns i så fall bland huvudmannens ägodelar.

Om anhöriga inte agerar

I sällsynta fall kan det hända att anhöriga, det vill säga dödsbodelägarna inte agerar och tar ansvar för dödsboet. I de fall där det saknas tillgångar kan det här bli ett problem när det gäller att tömma och städa huvudmannens bostad. Om du vet att den här situationen riskerar uppstå – kontakta socialtjänsten. Det är inte din uppgift att tömma och städa boendet efter huvudmannen. Ditt uppdrag som god man eller förvaltare är avslutat och du har därmed inget ansvar i frågan.

Agera som medmänniska

Du får som före detta god man och förvaltare självfallet handla på eget initiativ i frågor som rör huvudmannens begravning och grav. Kanske är du den enda som vet hur huvudmannen ville ha det efter sin död. Tveka inte att ta del och informera begravningsbyrån eller socialtjänsten om särskilda önskemål. Kom bara ihåg att du nu agerar som medmänniska och inte i rollen som god man/förvaltare.